

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Гж 12644/10
25.01.2012. године
Б Е О Г Р А Д

ОБЛ-4.1 РАСКИДАЊЕ УГОВОРА ЗБОГ НЕИСПУЊЕЊА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јасминке Станојевић, председника већа, Сање Пејовић и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужила АА и АА1, које заступа АБ, адвокат, против туженог **ББ**, чији је привремени заступник БА, адвокат, ради дуга, вредност спора 688.522,00 динара, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог општинског суда у Београду П 446/07 од 03.11.2009. године, у седници одржаној 25.01.2012. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Првог општинског суда у Београду П 446/07 од 03.11.2009. године у ставу првом и трећем изреке и предмет **ВРАЋА** Првом основном суду у Београду на поновно суђење у укинutom делу.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Првог општинског суда у Београду П 446/07 од 03.11.2009. године, ставом првим изреке обавезан је тужени да тужилама исплати износ од 688.522,00 динара са законском затезном каматом почев од 28.03.2002. године па до исплате. Ставом другим изреке утврђено је да је тужба тужила повучена у делу тужбеног захтева којим су тражиле да суд обавезе туженог да им на име изгубљене добити исплати износ од по 200.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана доношења пресуде па до исплате. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужилама накнади трошкове парничног поступка у износу од 137.000,00 динара, док су ставом четвртим изреке тужиле ослобођене обавезе плаћања судских такси.

Против наведене пресуде и то против одлуке садржане у ставу првом и трећем изреке, а како то произилази из жалбених навода, тужени је благовремено изјавио жалбу из свих законских разлога предвиђених одредбом члана 360. ЗПП, а тужиле су доставиле одговор на жалбу.

Испитујући правилност првостепене пресуде у смислу одредбе члана 372. ЗПП, Апелациони суд је нашао да је жалба туженог основана.

У првостепеном поступку је утврђено да су тужиље, као купци, са туженим као продајцем- инвеститором, закључиле уговор о купопродаји непокретности дана 28.03.2002. године, који је оверен пред Првим општинским судом у Београду под Ов.бр. 3644/02. Предмет уговора је новоизграђени стан аа, а чланом 2. уговора, уговорне стране су се споразумеле да је цена предметне непокретности 688.522,00 динара и да су купци цену исплатили у целости на дан закључења уговора, као и да се продавац-инвеститор обавезао да купцима преда у посед предметни стан најкасније до 15.07.2002. године. До означеног рока тужени своју обавезу није испунио, а предметни стан није ни изграђен, с обзиром да тужени није поседовао грађевинску дозволу. Приликом потписивања уговора, тужиље су туженом исплатиле купопродајну цену у укупном износу од 33.000 ДЕМ.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је нашао да је уговор о купопродаји раскинут по самом закону сходно члану 125. став 1. Закона о облигационим односима, те применом одредбе члана 132. став 2. и 5. Закона о облигационим односима обавезао туженог да тужиљима исплати износ од 688.522,00 динара који је од њих примио на име купопродајне цене, одбијајући при том приговор застарелости потраживања истакнут од стране туженог, јер се у конкретном случају има применити рок застарелости од десет година прописан чланом 371. Закона о облигационим односима, с обзиром да се тужбеним захтевом тражи повраћај купопродајне цене које су туженом тужиље предале за куповину стана.

Међутим, закључак првостепеног суда у погледу висине обавезе туженог за сада се не може прихватити, с обзиром да је у првостепеном поступку утврђено да су тужиље на име купопродајне цене туженом исплатиле 30.000 ДЕМ. Утврђујући висину обавезу туженог, првостепени суд је погрешно применио материјално право, због чега је чињенично стање у том делу непотпуно утврђено. Одредбом члана 395. Закона о облигационим односима прописано је да уколико новчана обавеза гласи на плаћање у некој страниој валути или злату, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу, према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе. То значи да се конверзија девизног потраживања у динаре може вршити само на дан исплате, односно на дан испуњења обавезе и по тада важећем курсу, због чега је тужилац свој тужбени захтев морао поставити у складу са цитираном законском одредбом. Тужбени захтев постављен супротно овој одредби не ужива правну заштиту. Конверзија девизног потраживања у динарску противвредност у било које друго време пре тренутка испуњења није дозвољена, јер је то супротно изричитој законској одредби из члана 395. Закона о облигационим односима, под условом да уговором странака није другачије одређено. При том на износ главног потраживања тужилац има право на камату која се исплаћује на девизна средства, такође у динарској противвредности по курсу на дан исплате, а датум доспелости тужиоачевог потраживања је одређен правним основом тужбеног захтева.

Како је побијаном пресудом тужени обавезан да тужиљама исплати

динарски новчани износ означен у уговору о купопродаји, иако је из исказа тужиља утврђено да су туженом исплатиле 30.000 ДЕМ, при доношењу пресуде није правилно примењен члан 395. Закона о облигационим односима, као ни члан 132. став 2. истог Закона, којом одредбом је предвиђено да у случају раскида уговора, страна која је извршила уговор, има право да јој се врати оно што је дала, а тужиље исплатиле туженом 30.000 ДЕМ, због чега се наведена пресуда морала укинути.

У поновном поступку, првостепени суд ће имати у виду примедбе на које је указано овим решењем, а при доношењу нове одлуке водиће рачуна да конверзија девизног дуга пре испуњења обавезе није дозвољена уколико се не заснива на споразуму странака. Укинута је и одлука о трошковима поступка јер иста зависи од коначног исхода овог спора.

На основу члана 377. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија
Јасминка Станојевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Светлана Антић